

Landbruksforsikring

ÅRSRAPPORT 2017

Personlig

Pålitelig

Løsnings-
orientert

INNHold

Om selskapet	4
Nøkkeltall	5
Administrerende direktør	9
Tema: "Samarbeid gir bedre personforsikringer for bondelagets medlemmer"	10
Organisasjon	14
Årsberetning	19
Resultatregnskap	23
Balanse	24
Endring i egenkapital	27
Kontantstrømoppstilling	28
Noter til årsregnskap	29
Revisors beretning	48

OM SELSKAPET

Landbruksforsikring AS ble etablert i 2001 for å betjene personforsikringene til virksomhetene i Landbrukssamvirket.

Selskapet har siden den gang utvidet forretningsområdene.

Vi tilbyr i dag alle typer skadeforsikringer til bonden, privatpersoner og utvalgte bedrifter.

Landbruksforsikring AS hadde ved årsskiftet et premievolum på 513 millioner kr som viser en fortsatt god vekst. Landbruksforsikring regnes som «bondens eget forsikringsselskap».

Vi har i dag 61 dyktige medarbeidere, og holder til i hyggelige kontorlokaler i Paleet på Karl Johans gate i Oslo.

EIERE

Landkreditt SA	46,36 %
Nortura SA	21,60 %
MP Pensjon PK	7,39 %
TINE SA	7,16 %
Felleskjøpet Agri SA	6,94 %
Skogbrand Forsikringsselskap Gjensidig	4,95 %
Norges Pelsdyrslag	3,15 %
Honningcentralen SA	1,23 %
Gartnerhallen SA	1,23 %
Totalt	100,00 %

HISTORIE

- 2001

Etablert som et «gruppecaptive» innen personforsikring for bedriftene i Landbrukssamvirket
- 2002

I alt 98% av Landbrukssamvirket ble kunder, og virksomheten sparte betydelige beløp på personforsikringene
- 2005

Startet med skadeforsikring for Landbrukssamvirket samt næringslivsforsikring for andre markeder
- 2009

Lanserte forsikringer til privatmarkedet
- 2010

Lanserte forsikringsprodukter til bonden
- 2012

Ansatte ny adm. direktør og spisser strategien mot vekst i landbruksmarkedet
- 2015

Insourcet regnskap og leverte tidenes beste tekniske resultat
- 2017

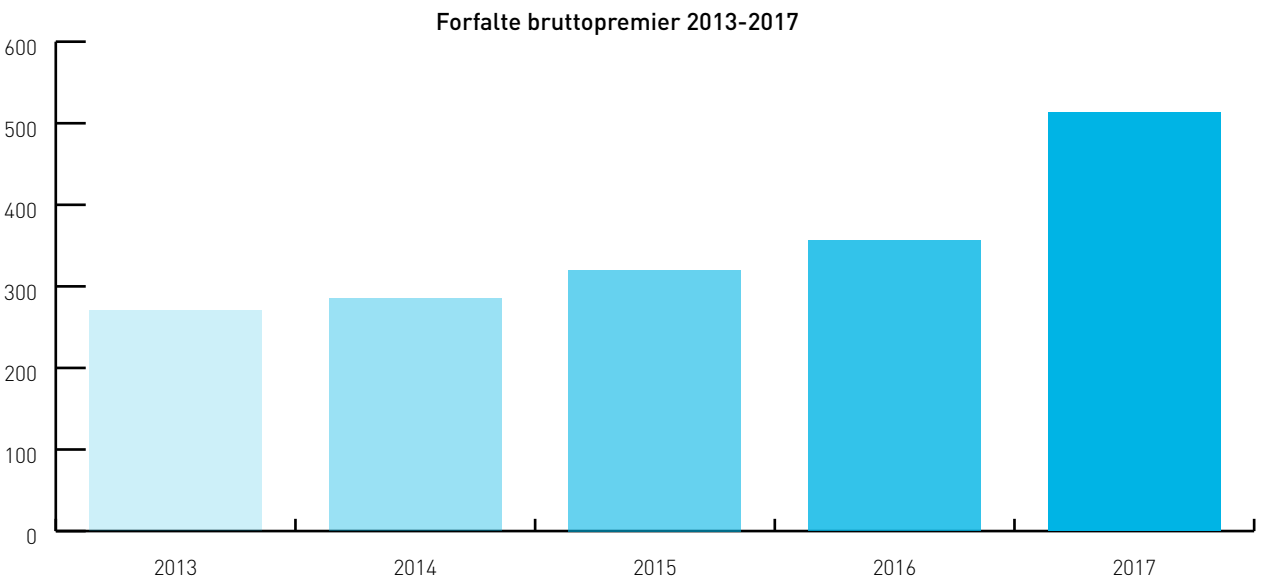
Premieinntektene øker med 44%. Vi får Bondelaget med på laget som vår største kunde

HOVEDTREKK 2017

2017 viste en økning i premievolum på 44 %

FINANSIELLE NØKKELTALL 2013–2017

Tall i millioner kroner	2013	2014	2015	2016	2017
Resultat før skattekostnad	20,3	23,3	29,1	39,5	28,8
Resultat av teknisk regnskap	-2,1	-0,6	19,1	13,4	-9,0
Forfalte bruttopremier	270,9	285,0	320,0	355,9	513,5
Opptjent bruttopremie	375,4	298,0	296,8	333,2	424,9
Premieinntekt for egen regning	154,3	139,2	148,5	179,4	211,3
Erstatningskostnader brutto	293,0	195,5	196,3	260,3	335,0
Erstatningskostnader for egen regning	127,0	92,6	101,1	125,2	168,7
Forsikringsrelaterte kostnader for egen regning	30,2	59,7	34,5	44,2	56,0
Provisjonsinntekter	49,8	11,6	30,2	31,4	42,9
Skadeprosent brutto	78,1 %	65,6 %	66,1 %	78,1 %	78,8 %
Skadeprosent for egen regning	82,3 %	66,5 %	68,1 %	69,8 %	79,8 %
Kostnadsprosent brutto	21,3 %	23,9 %	21,8 %	22,7 %	23,3 %
Kostnadsprosent for egen regning	19,6 %	42,9 %	23,2 %	24,7 %	26,5 %
Combined brutto	99,4 %	89,5 %	87,9 %	100,8 %	102,1 %
Combined for egen regning	101,8 %	109,4 %	91,3 %	94,5 %	106,3 %
Solvenskapitaldekning i prosent	92,3 %	123,2 %	131,6 %	160,5 %	151,5 %
Eiendeler	1 047,9	890,0	921,8	970,8	1 138,1
Investeringer	516,6	529,5	565,7	575,9	663,9
Egenkapital	95,0	113,6	138,3	250,9	277,3

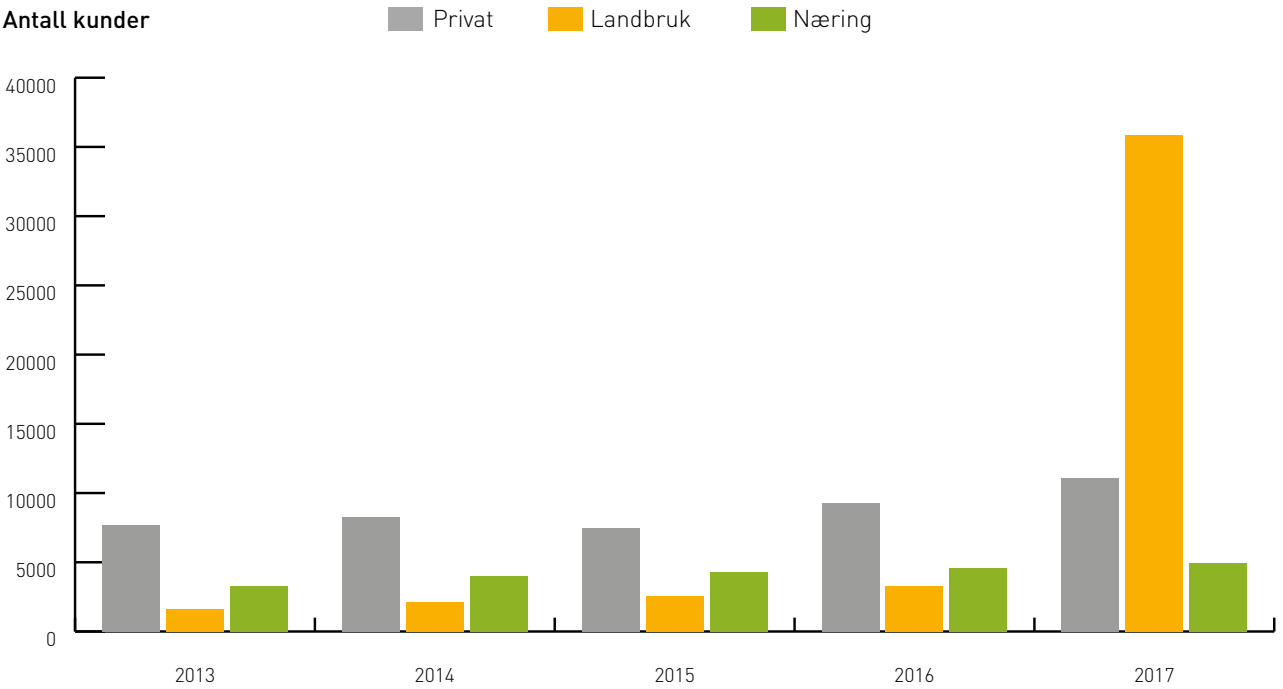

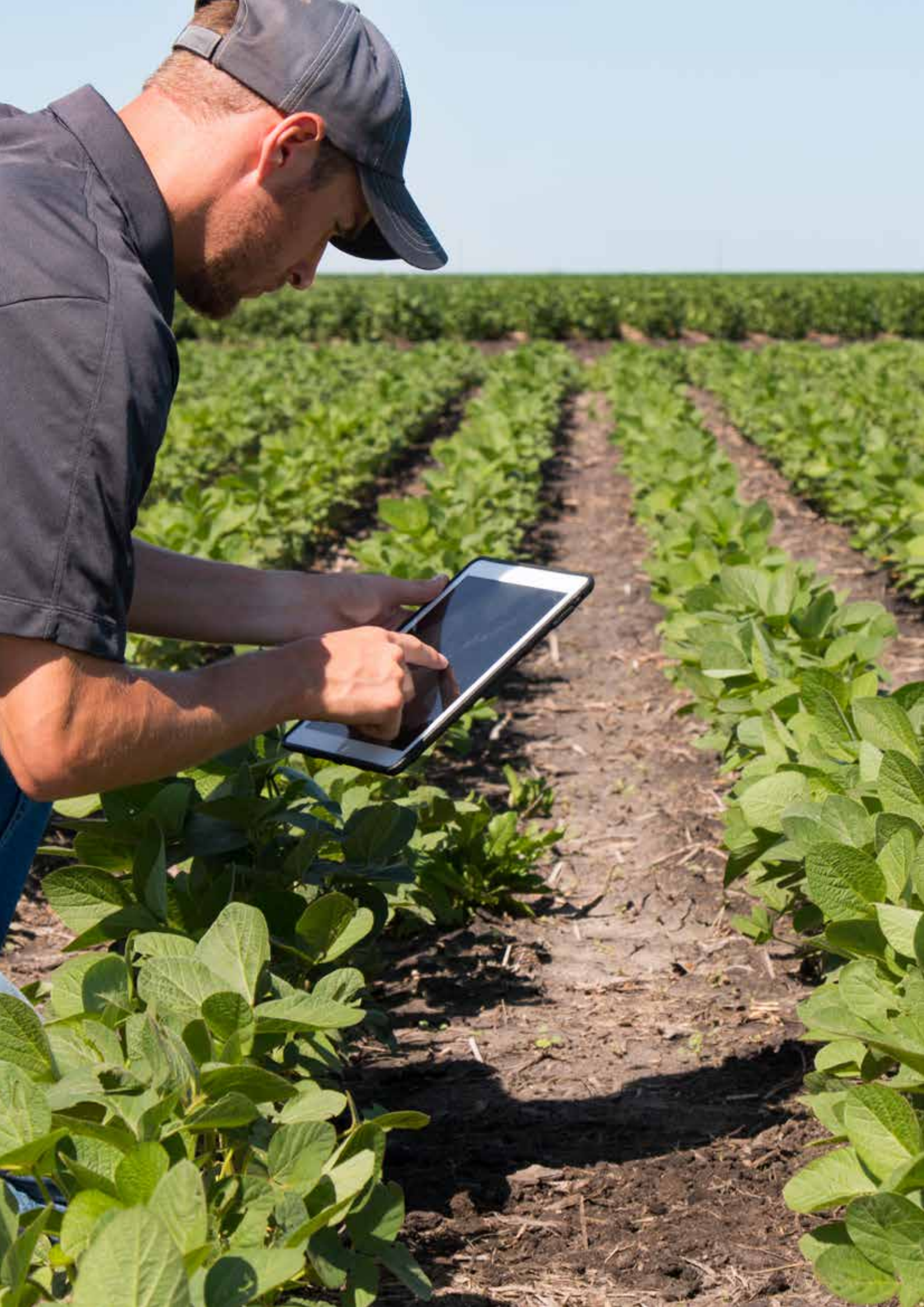
HOVEDTREKK 2017

I 2017 vokste landbruksporteføljen vår med over 119%.

FORDELING AV BRUTTOPREMIER, ANTALL KUNDER OG ANTALL SKADER 2013-2017

Tall i millioner kroner	2013	2014	2015	2016	2017
Forfalte bruttopremier					
Privat	62,6	44,8	56,4	81,4	105,4
Landbruk	41,7	53,4	68,2	89,5	196,2
Næring	166,5	186,8	195,4	185,0	211,9
Sum	270,9	285,0	320,0	355,9	513,5
Antall kunder					
Privat	7 678	8 283	7 455	9 289	11 099
Landbruk	1 633	2 118	2 564	3 263	35 842
Næring	3 281	4 044	4 280	4 603	4 978
Sum	12 592	14 445	14 299	17 155	51 919
Antall skader					
Privat	2 437	2 134	1 933	2 162	3 016
Landbruk	841	978	1 159	1 453	2 058
Næring	2 033	2 718	2 716	2 915	2 658
Sum	5 311	5 830	5 808	6 530	7 732

ADMINISTRERENDE DIREKTØR

2017 har vært et år hvor mye har skjedd i Landbruksforsikring. Vi har passert kr 500 mill i portefølje, vi har passert 60 ansatte, og vi har en velfungerende organisasjon.

Den største og viktigste enkelthendelsen i 2017 var imidlertid at vi signerte en avtale med Bondelaget om at vi fra oktober 2017 skulle overta forsikringene for alle kollektive personforsikringer for deres medlemmer.

Denne avtalen innebærer at vi sammen med Bondelaget har utviklet flere gode personforsikringsprodukter utover gruppeliv og ulykkesforsikring som lå i avtalen tidligere, og at bonden derved får tilgang til en produktpakke som i mye større grad dekker det behovet han måtte ha. Dette innebærer også at vi har fått ca 30 000 nye kunder utover det som følger av vår ordinære vekst, og at vi totalt i 2017 har hatt en vekst i topplinjen på 44%.

Vi startet året med store ambisjoner, og innenfor alle tre segmenter har vi nådd våre vekstmål. Selv uten avtalen med bondelaget har vi hatt en vekst i landbrukssegmentet på over 30%. Vi er godt fornøyd med at flere og flere bønder ser oss som et godt alternativ, og vi vil i løpet av 2018 videreutvikle våre landbruksprodukter slik at vi kan styrke vår posisjon overfor bøndene ytterligere.

I privatsegmentet har vi hatt en vekst på over 20%. Veksten skjer primært gjennom vårt agentnett og ikke minst gjennom vårt samarbeid med Landkreditt. I løpet av 2017 har vi styrket vår produktavdeling innen analysefeltet, som vil bidra til at vi fremover vil få mer finmaskede tariffer og at vi vil kunne selekttere risikoer enda bedre.

I næringslivssegmentet har vi en stabil vekst på ca 10%. Vi har en god dialog med mange meglerhus, og vi legger vekt på å yte god service overfor disse.

I 2016 gjennomførte vi vår første medarbeiderundersøkelse. Vi fikk god score fra medarbeiderne. Vi har et godt arbeidsmiljø i Landbruksforsikring, men vi fikk også en del gode råd som vi har arbeidet med i løpet av året. Vi var spent på om vi ville klare å opprettholde en så høy score også i 2017. Det viste seg at vi klarte å øke medarbeidertilfredsheten fra 2016, noe vi er godt fornøyd med. Det er en god indikasjon på god medarbeidertilfredshet at ingen har sluttet i selskapet i løpet av de siste to årene.

Forsikringsmarkedet er i endring. Flere mindre selskaper blir kjøpt opp av de store selskapene. Landbruksforsikring har langsiktige og strategiske eiere, og det gir en trygghet for at vi kan fortsette den gode utviklingen også i 2018.

Håvard Jens Djupedal
Administrerende direktør

SAMARBEID GIR BEDRE PERSONFORSIKRINGER FOR BONDELAGETS MEDLEMMER

2017 ble et stort år for Landbruksforsikring. I februar kunne nemlig administrerende direktør Håvard Jens Djupedal og generalsekretær Per Skorge i Bondelaget ta hverandre i hånden etter å ha signert ny avtale om kollektive personforsikringer for 63.500 medlemmer i Norges Bondelag.

Det hele startet høsten 2015. Norges Bondelag så at flere av deres medlemmer ikke var tilstrekkelig forsikret for liv og helse. I tillegg ønsket de et tett samarbeid med en forsikringstilbyder for sammen å kunne tilby de beste personforsikringene til sine medlemmer. De besluttet derfor å se hva markedet kunne tilby.

Bondelaget startet en sondering av hele forsikringsmarkedet, og engasjerte et objektivt og uavhengig meglerfirma til å bistå dem i forhandlingene.

– Vi gikk bredt ut. Alle i bransjen ble invitert i anbudsrunder, sier Arnstein Tveito. Han er avdelingsjef for Regnskap- og juridisk service i Norges Bondelag, og har deltatt i forhandlingene hele veien.

Norges Bondelag utfordret forsikringsbransjen på pris og vilkår, og ikke minst på viljen til et tettere samarbeid.

EN GOD VINNER

I februar ble det altså klart. Bondelaget og Landbruksforsikring hadde inngått samarbeidsavtale.

– Landbruksforsikring leverte totalt sett det beste tilbudet, og vi mener selskapet vil bidra til å løfte personforsikring for våre medlemmer et steg videre. Det er også betryggende å inngå samarbeid med et selskap som kjenner landbruket og forstår behovene, sier Per Skorge, generalsekretær i Norges Bondelag.

«Landbruksforsikring leverte totalt sett det beste tilbudet, og vi mener selskapet vil bidra til å løfte personforsikring for bonden et steg videre.»

Per Skorge

EN VINN-VINN SITUASJON

For Landbruksforsikring var avtalen med Norges Bondelag det viktigste som skjedde i året 2017. Administrerende direktør Håvard Jens Djupedal har i flere år ønsket et tett samarbeid med bøndenes medlemsorganisasjon, og er svært fornøyd med tilliten Bondelaget nå har gitt dem.

– Vårt viktigste oppdrag er å forsikre bonden. Et nært samarbeid med Bondelaget er derfor et naturlig valg for oss, sier Djupedal.

Han forklarer at gjennom et tett samarbeid vil Landbruksforsikring bli enda bedre kjent med bøndene og deres behov – og bøndene vil få kjennskap til Landbruksforsikring. Han mener samarbeidet er ekstremt betydningsfullt, og noe alle vil tjene på.

KVALITETSSIKRING FOR MEDLEMMENE

For Norges Bondelag var det viktig å få større eierskap til personforsikringene som ble tilbudt og markedsført til deres medlemmer.

– Vi mottok henvendelser fra medlemmer som hadde opplevd en skade, og som trodde at de to kollektive personforsikringene de allerede hadde som medlemsfordel via Bondelaget var tilstrekkelig, sier Aina Bratlie. Hun er advokat og fagsjef for forsikring i Norges Bondelag.

Bratlie har flere års erfaring fra forsikringsbransjen, og forklarer at når det kommer til personforsikring, har dessverre mange medlemmer mangelfull dekning.

I oktober 2017 kunne administrerende direktør i Landbruksforsikring, Håvard Jens Djupedal, (til venstre) og generalsekretær i Norges Bondelaget, Per Skorge, ta hverandre fornøyd i hånden etter en lang og grundig anbudsrunde.

Foto: Norges Bondelag

– Bonden er ofte mer opptatt av å forsikre traktoren sin enn seg selv. Men det er bonden som er den viktigste ressursen i landbruket, og da må vi som interesseorganisasjon gå ut og rådgj våre medlemmer slik at de er riktig forsikret hvis et uhell først skulle skje, sier hun.

FEM NYE FORSIKRINGSPRODUKTER

Bondelaget så altså behovet for flere typer personforsikringer for sine medlemmer. Dette utfordret de samarbeidspartnerne på i anbudsrunder.

– Vi trengte rett og slett flere enn to typer kollektive personforsikringer, sier Bratlie.

Resultatet av forhandlingene ble at Landbruksforsikring og Norges Bondelag etablerte Bondelagets Personforsikringskontor, og sammen utviklet de fem nye kollektive produkter innenfor personforsikring for Bondelagets medlemmer.

I tillegg til de to eksisterende personforsikringene, livsforsikring og ulykkesforsikring, kan Bondelagets Personforsikringskontor nå tilby Bondelagets Yrkesskadeforsikring, -Uføreforsikring, -Kritisk sykdomsforsikring, -Barne- og ungdomsforsikring og Bondelagets Helseforsikring.

Alle er kollektive, og med markedets beste vilkår og priser.

VIL HA MER RÅDGIVING

I undersøkelser Norges Bondelag gjennomførte blant sine medlemmer kom det frem at bøndene ønsket mer personlig kontakt med sitt forsikringselskap.

Dette var det viktig for Bondelaget å ta på alvor i anbudsrunder. Særlig fordi de vet at personforsikring er omfattende å sette seg inn i.

Bratlie forklarer hvorfor personforsikring er mer komplisert enn skadeforsikring slik:

– Hvis du skal forsikre huset ditt, så kjøper du en husforsikring. Den dekker alt som kan skje med huset. Med personforsikring er det motsatt. Skal du forsikre deg selv, er det gjerne ett forsikringsprodukt som gjelder hvis du blir syk, ett annet hvis du dør. Blir du utsatt for en ulykke kan det være ulike forsikringer for de ulike konsekvensene du

kan få etter ulykken f.eks. ett for den medisinske skaden du får og ett hvis du blir arbeidsufør osv., forklarer hun.

Bratlie understreker derfor viktigheten av at en personlig rådgiver kan «sneke sammen» riktig pakke for å oppnå riktig dekning av forsikringstakeren.

– En god rådgiver skal kartlegge livssituasjonen til bonden, og for eksempel se på familiesammensetningen, gjeldsbyrden og hva bonden kan utsettes for i arbeidet sitt, sier hun.

«Bonden er ofte mer opptatt av å forsikre traktoren sin enn seg selv. Men det er bonden som er den viktigste ressursen i landbruket.»

Aina Bratlie

Nå skal vi sammen gi medlemmene våre det beste markedet kan tilby innenfor personforsikring, sier Tveito og Bratlie samstemte.

Aina Bratlie - advokat og fagsjef for forsikring i Norges Bondelag

Arnstein Tveito - avdelingssjef for Regnskap- og juridisk service i Norges Bondelag

STOR MEDLEMSMASSE

I oktober 2017 startet flyttingen av de over 30 000 medlemmene som allerede hadde avtale om kollektive personforsikringer via Bondelagsmedlemsskap.

Landbruksforsikring har rigget seg godt for sine nye kunder. Bondelagets Personforsikringskontor er etablert med tre egne dedikerte ansatte hos kundeservice. I tillegg er Landbruksforsikring lokalt til stede rundt om i hele landet med personlige rådgivere som reiser rundt og gjennomfører kundebesøk.

Bondelagets opplevelse er at overflyttingen av medlemmer gikk veldig bra.

– Vi fikk noen henvendelser fra medlemmer som ikke hadde fått med seg at deres kollektive personforsikringer var flyttet til et nytt selskap, og som hadde noen spørsmål rundt dette. Men det roet seg veldig fort, forsikrer Arnstein Tveito i Bondelaget.

STOR TILLIT

Bondelaget har gitt Landbruksforsikring et stort ansvar med å håndtere en såpass omfattende kollektivavtale for deres medlemmer. Og det ligger mange forventninger til det nye samarbeidet.

– Vi har valgt å satse på Landbruksforsikring. Nå skal vi sammen gi medlemmene våre det beste markedet kan tilby innenfor personforsikring, sier Tveito og Bratlie samstemte.

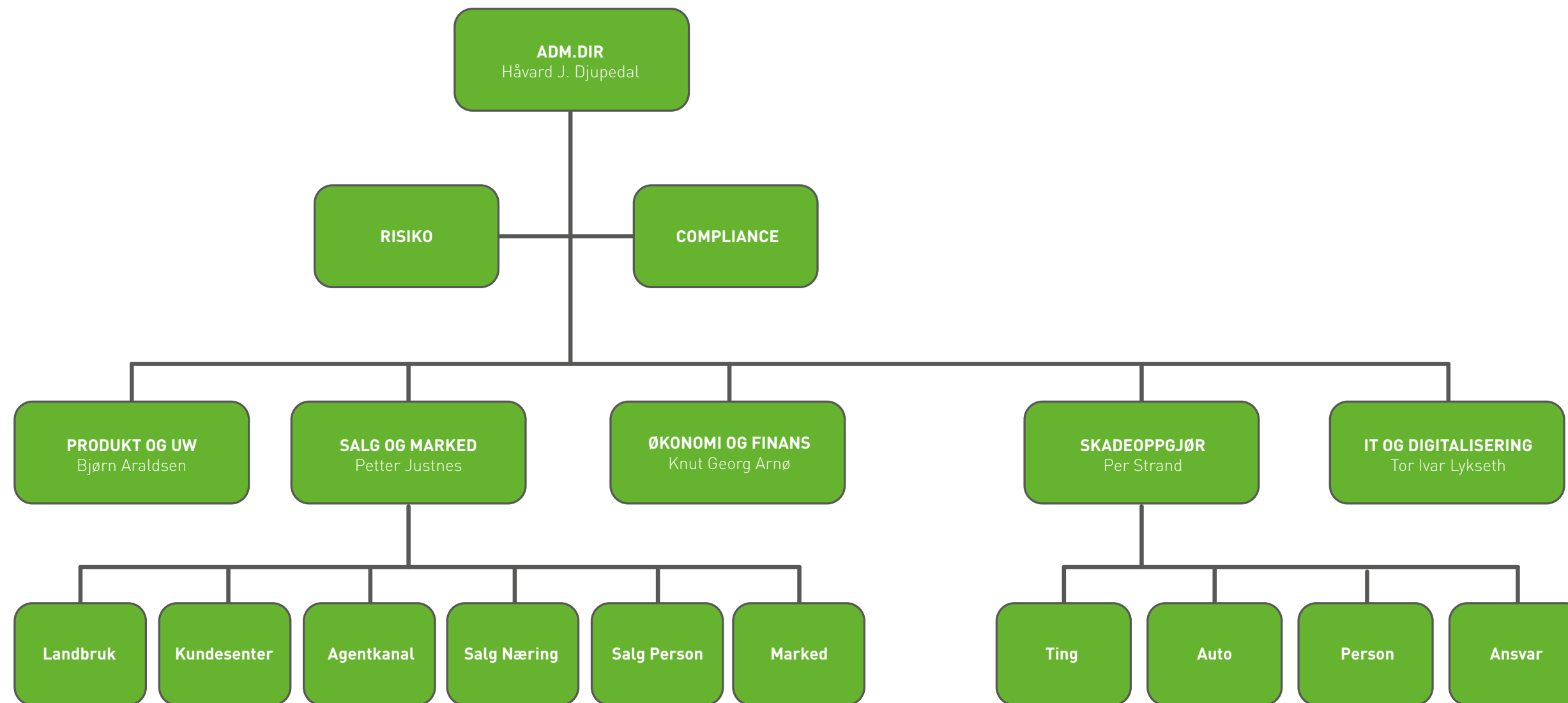
Djupedal forsikrer at Landbruksforsikring vil sette inn de ressursene som trengs. Han legger til at samarbeidsavtalen gir Bondelaget fullt innsyn, og understreker at det skal være åpenhet og transparens mellom partene for å oppnå et godt samarbeid.

– Bondelaget har vist oss stor tillit, og det tar vi på alvor, avslutter han.

ORGANISASJON

LANDBRUKSFORSIKRING AS - 61 ANSATTE

ADMINISTRASJON

Håvard Jens Djupedal

IT OG DIGITALISERING

Tor Ivar Lykseth

Kjell Arne Hansen

Solveig Olsen

Anne Cathrine
Magelssen

Yngvil Haugse

PRODUKT OG UW

Bjørn Araldsen

Svend Trygve
Kvarme

Linda Stubsjøen

Ellen Ingrid
Colbjørnsen

Hilde Marit Husby

Rune Teyler
Eriksen

Bjørn Steinar
Posaasen

Jan Erik Størvold

ØKONOMI OG FINANS

Knut Georg Arnø

Kristin Ertsgård

Hildegunn
Kjellekvold

Jørgen Momrak

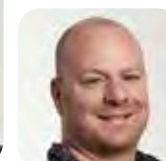

Monica Riise

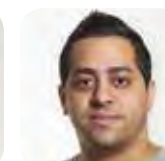
SALG OG MARKED

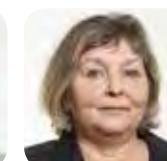
Petter Justnes

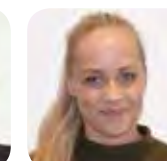
Lars Gunnar
Aasheim

Sagr Josef Abu

Beate Bakken

Amalie Brennlén

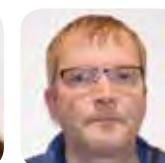
Edin Ibragic

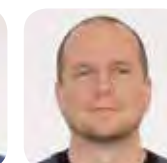
Ida Katt Lindholm

Pia Løchting

Eivind Stenseth

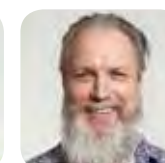

Håvard Sundt

LANDBRUK

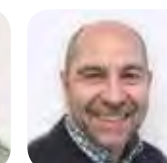
Aksel Fiskaa

Jo Stenersen

Sidsel Aasvik

Helge Christiansen

Geir Iversen

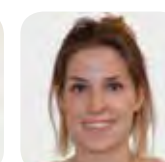

Heidi Solstad

AGENT

Fredrik Hollekim
Eriksen

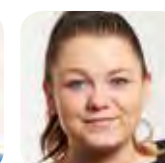
Susanne L.
Halvorsen

Ludys Osorio

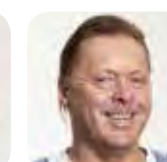

Odd Sindre
Svendsen

Christina Kalelic

PERSON

Ståle Blegen

Brit-Sissel
Klungtveit

Hild Osa

Nina Jansen
Wannerstedt

MARKED

Stine Sørnæs

SKADE

Per Strand

AUTO

Tom Bertelsen

Randi Irene Hansen

Rune Andre Hansson

Chriss Hellebust-Nygård

Hans Ove Myhr

ANSVAR

Marius Dragsnes

Finn Jakob Enger

PERSON

Christin Christoffersen

Mette Lise Reitan

Silje Skaset

Tanja Helen Madsen

TING

Jørn Egil Flo

Petter Jensen

Lena Sletteng Ulvik

Susanne Øksnes Wiik

Caroline Lye

ÅRSBERETNING 2017

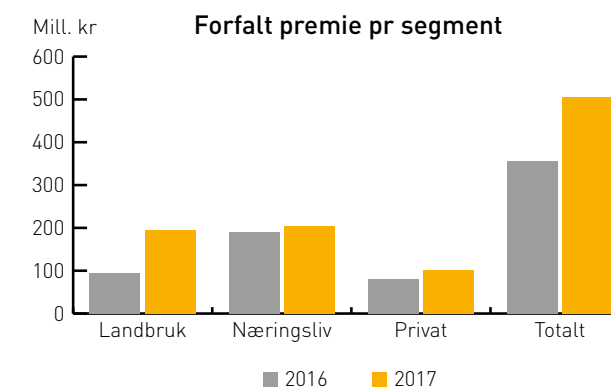
BAKGRUNN

Landbruksforsikring AS ble stiftet 17. august 2001 og eies av sentrale aktører i landbrukssamvirket. Selskapet regnes som «Bondens eget forsikringselskap» og retter primært sin virksomhet mot bønder og aktører innen norsk landbruk ved å tilby gode forsikringsdekninger til konkurransedyktige priser. I tillegg rettes virksomheten også mot privatmarkedet samtidig som øvrig næringsliv også vil utgjøre en viktig og vesentlig andel av virksomheten fremover.

Selskapets formål er å drive forsikringsvirksomhet innen skadeforsikring i alle skadebransjer inkludert personforsikringsdekninger.

FORSIKRINGSVIRKSOMHETEN

Selskapet har hatt en betydelig vekst i 2017. Forfalte premier har økt med 44 prosent sammenlignet med 2016 og samlet forfalt premie utgjorde 514 millioner kroner ved utgangen av 2017. Privat- og landbrukskundene betjenes av eget salgssapparat, agenturer og gjennom selskapets nettside, mens næringslivskundene betjenes av agenter og av selskapets næringslivsteam som også står for kontakten mot meglerapparatet.

Landbruksforsikring har opplevd økt salg i segmentet bo- og driftslandbruk i 2017. Men den største veksten tilskrives samarbeidsavtalen med Norges Bondelag hvor Landbruksforsikring tilbyr gunstige personforsikringsdekninger til medlemmer i Norges Bondelag. Økning i forfalt premie i dette segmentet utgjorde 119 prosent i 2017. Fem nye forsikringsprodukter ble lansert for å ivareta bonden på best mulig måte.

Veksten i forfalt premie i privatsegmentet utgjorde 29 prosent i 2017. Produktene Motorvogn og Villa utgjør de største porteføljene i dette segmentet og disse produktene har også hatt størst vekst i 2017.

Næringsliv utgjør fremdeles det største segmentet med et premievolum på 212 millioner kroner, og hadde en økning på 15 prosent i 2017. Personaldekninger som yrkesskade-, uføre-, og gruppelivsdekninger til bedrifter utgjør en betydelig del av næringslivsegmentet.

Tabellen nedenfor viser antall kundeforhold ved utgangen av 2017.

	2017	2016
Landbruk	35.842	3.263
Privat	11.099	9.289
Nærings	4.978	4.603
Totalt	51.919	17.200

I segmentet Landbruk inngår også persondekninger til bønder. Avtalen med Norges Bondelag utgjør en betydelig del av veksten i dette segmentet.

Resultatutvikling og sentrale nøkkeltall

Tall i millioner kroner	2017	2016
Resultat før skattekostnad	28,8	39,5
Forfalte bruttopremier	513,5	355,9
Skadeprosent brutto	78,8 %	78,1 %
Skadeprosent for egen regning	79,8 %	69,8 %
Kostnadsprosent brutto	23,3 %	22,7 %
Kostnadsprosent for egen regning	26,5 %	24,7 %
Combined brutto	102,1 %	100,8 %
Combined for egen regning	106,3 %	94,5 %
Solvenskapitaldekning i prosent	151,5 %	160,5 %

Lønnsom vekst er et av selskapets mål i 2018. Økning i forfalt premie i 2017 på 44 prosent overgår tidligere års vekst og det styres mot lavere prosentvis vekst fremover. Årets resultat er positivt påvirket av god finansavkastning, mens det tekniske resultatet i 2017 er svakere enn teknisk resultat i 2016. Det tekniske resultatet for 2016 var imidlertid i større grad påvirket av inntektsføring av avsetninger knyttet til langhalet personforretning. Skadeprosenten for 2017 er høyere enn målsatt skadeprosent og det er iverksatt forbedringstiltak i 2017 samt planlagt flere forbedringstiltak i 2018. Den negative utviklingen i skadeprosenter i 2017 har også medført lavere provisjonsinntekter fra reassurandører. Dette har isolert økt kostnadsprosenten for egen regning med om lag 3 prosentpoeng. Med virkning for 2018 er det inngått nye reassuransavtaler som i større grad også dekker personforsikringer (kvotedekninger er økt fra 35 til 60 prosent for persondekninger).

KAPITALFORVALTNING

Landbruksforsikring AS har plassert sine investerte midler i obligasjoner og aksjer via utvalgte verdipapirfond. I tillegg har selskapet enkelte investeringer i eiendomsfond. Styret har vedtatt retningslinjer og fullmakter for kapitalforvaltningen som tar hensyn til den finansielle risikoen selskapets kapitalforvaltning er utsatt for, samt de lover og regler myndighetene har satt for forsikringselskapers virksomhet.

Risikoprofilen for markeds-, kreditt-, og likviditetsrisiko skal være lav til moderat. Risikoprofilen styres gjennom valg av instrumenter som er tilgjengelig for forvaltningsporteføljen, plasseringsbegrensninger og risikorammer.

Markedsrisikoen styres for renteporteføljen gjennom durasjonen i obligasjonsfondene. For aksjer styres markedsrisikoen gjennom ramme for maksimal aksjeeksponering og fordelingen mellom norske og internasjonale aksjefond. Markedsrisikoen vurderes i forhold til bufferkapitalen ved gjennomføring av månedlige stresstester og et maksimalt kapitalkrav for markedsrisiko.

Kredittrisikoen styres gjennom en begrensning på maksimalt tap som kan oppstå med 0,5% sannsynlighet. Dette beregnes med Solvens II-modellen for markedsrisiko.

Likviditetsrisikoen styres gjennom andel av bankinnskudd og obligasjoner med fortrinnsrett.

Forvaltningen av selskapets midler skjer innenfor risikorammer som tar hensyn til selskapets soliditet, behov for likviditet og forretningsmessige risiko. I note 8 er allokering av investeringsporteføljen spesifisert.

RISIKOPROFIL

Risikostyring er en integrert del av den daglige virksomheten i Landbruksforsikring. Identifisering, vurdering, styring og kontroll av risikoeksponering, samt analyser av strategiske beslutningers effekt på risikonivå er en helt vesentlig del av virksomheten for å sikre at risikonivået er i tråd med vedtatt risikoappetitt og for å støtte verdiskapningen.

Selskapets risikoappetitt er satt av styret for å sørge for at risikoen i selskapet gjenspeiler deres soliditetsbehov. Risikoappetitt settes på overordnet nivå i forhold til kapitalbehov, og er i tillegg brutt ned på de mest sentrale risikoområdene.

Selskapets overordnede risikoappetitt tilsier at solvensmarginen ikke skal være lavere enn 110 prosent (kapital i prosent av kapitalkravet).

Risikoen for verdiendring som følge av endringer i brede markedsforhold (systematisk risiko) eller endringer i enkeltstående verdipapirer (usystematisk risiko), herunder endring i aksjekurser, rentenivå og endring i volatilitet, skal være lav til moderat.

Landbruksforsikring har fortsatt begrenset risikoappetitt innen tingforsikring og vil reassurere dette med kvotedekninger. Fra og med 2016 er også personrisikodekninger reassurert ved kvotedekninger.

Selskapet har rutiner, rapport- og kontrollsystemer som sikrer selskapet tilfredsstillende kontroll over mulige risikoer. Administrerende direktør har ansvaret for kontrollen.

Det foretas en gang i året en gjennomgang av vesentlige risikoer i selskapet og de interne kontrolltiltak som sikrer mot disse. Administrerende direktør rapporterer om konklusjonene av risikovurderingen til styret. Internrevisor fremlegger planer for internrevisjonen og oppsummering av internrevisjonen årlig til styret og til styrets risiko- og revisjonsutvalg.

Begrensningen av maksimalerstatningene som er omtalt ovenfor, sammen med styring av likviditet og det øvrige kontrollopplegget, tilsier at det ikke anses å foreligge risiko for at selskapet ikke skal kunne dekke sine forpliktelser fremover.

Styret har etablert prinsipper og system for internkontroll i selskapet.

ORGANISASJON

I tillegg til administrerende direktør består ledergruppen av fem personer. Ved utgangen av året var antall ansatte i selskapet 61 personer. Ytterligere utvikling av landbrukskompetanse og økt satsing på IT og digitalisering har vært viktig i 2017 og vil også være viktig for selskapet fremover. Organisasjonen kjennetegnes av godt samarbeid og korte beslutningsprosesser, noe som vi mener er viktig for å ha effektiv drift og for å gi gode kundeopplevelser.

I 2017 viser resultatet av gjennomført medarbeiderundersøkelse at det gjennomgående er høy trivsel, godt og arbeidsmiljø. Undersøkelsen viser også at de ansatte er stolte av arbeide i Landbruksforsikring AS.

Det var 30 kvinner og 31 menn ansatt i selskapet ved utgangen av året. I styret er det seks menn og en kvinne. Det er gjennomgående likhet i avlønning mellom kvinner og menn i de ulike stillingsnivåer.

I 2017 var det et sykefravær på 4,16 % (2,7 %). Det har ikke vært skader eller ulykker i selskapet i løpet av 2017.

MILJØ OG SAMFUNNSANSVAR

Selskapet driver ikke produksjon eller annen virksomhet som kan virke forurensende. De ansatte benytter hovedsakelig kollektiv transport til hovedkontoret i Oslo, og det tilbys ikke parkeringsplasser for ansatte. Selskapet leier energieffektive lokaler, avfall kildesorteres og det arbeides for å redusere bruk av papir. I kapitalforvaltningen følges de samme etiske retningslinjer som også benyttes av Statens Pensjonsfond Utland.

FREMTIDSUTSIKTER

Styret foreslår at resultatet for perioden, 26,7 millioner kroner (34 millioner kroner) etter skatt og andre resultatkomponenter, tillegges annen opptjent egenkapital.

Forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet. Det fremlagte resultat- og balanseregnskapet gir etter styrets oppfatning et riktig bilde av selskapets drift og soliditet. Ved utgangen av 2017 hadde selskapet en tilfredsstillende solvensmargin på 151,5 pst (lovkravet er 100 pst), og selskapet har god likviditet.

Det forventes økt grad av automatisering og mer bruk av avanserte prisingsverktøy i forsikringsbransjen fremover. Etter regnskapsårets utgang har Landkreditt SA, som ved årsskiftet hadde en eierandel på 46,36 prosent, inngått avtale om erverv av eierandelene til Nortura SA (21,6 pst)

og Felleskjøpet Agri SA (6,94 pst). Ervervene forutsetter myndighetsgodkjenninger, og vil medføre at Landbruksforsikring AS vil inngå som et konsernselskap i Landkreditt SA. Dette vil styrke selskapets arbeid med digitalisering, distribusjon og fagkompetanse, og vil være viktig for å sikre konkurransedyktige priser for våre kunder i norsk landbruk og øvrige kunder fremover.

TAKK

Styret retter en hjertelig takk til alle kunder, ansatte i selskapet, tillitsvalgte, forretningsforbindelser og øvrige samarbeidspartnere for innsats og engasjement i 2017.

Oslo, 22.02.2018

I styret for Landbruksforsikring AS

Ole Laurits Lønnum
Ole Laurits Lønnum
Styrets leder

Kristian Sævik
Kristian Sævik
Nestleder

Kjerstin Fyllingen
Kjerstin Fyllingen

Lars M. Lunde
Lars Martin Lunde

Christopher Nysæter
Christopher Nysæter

Jon Martin Østby
Jon Martin Østby

Kjell Hansen
Kjell Hansen
Ansatte rep.

Håvard Jens Djupedal
Håvard Jens Djupedal
Adm.dir.

I 2017 vokste
Landbruksporteføljen
med 119%

Selskapet hadde
en premievekst
på 44%

Selskapet har nå
ca. 36 000
landbrukskunder.

RESULTATREGNSKAP

Tall i tusen kroner	Note	2017	2016
TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING			
PREMIEINTEKTER MV.			
Opptjente bruttopremier		424 910	333 191
– Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier		-213 561	-153 789
Sum premieinntekter for egen regning	3	211 348	179 402
Andre forsikringsrelaterte inntekter		4 858	5 913
ERSTATNINGSKOSTNADER			
Brutto erstatningskostnader		-334 953	-260 308
– Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader		166 256	135 087
Sum erstatningskostnader for egen regning	3	-168 696	-125 221
FORSIKRINGSRELATERTE DRIFTSKOSTNADER			
Salgskostnader	21	-45 971	-41 906
Forsikringsrel. adm.kostnader inkl. provisjoner for mottatt gjenforsikring		-53 013	-33 749
- Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring og gevinstavtaler		42 945	31 427
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	22	-56 040	-44 228
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader		-487	-2 852
Endring i avsetning for ikke avløpt risiko		0	388
RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP		-9 017	13 401
IKKE-TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING			
NETTO INNTEKTER FRA INVESTERINGER			
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler		13 298	13 085
Verdiendringer på investeringer		26 070	10 999
Realisert gevinst og tap på investeringer		658	4 099
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader		-376	-261
Sum netto inntekter fra investeringer	10	39 650	27 922
Andre inntekter		144	198
Andre kostnader		-1 960	-1 987
RESULTAT AV IKKE TEKNISK REGNSKAP		37 833	26 134
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		28 816	39 535
Skattekostnad	14	-2 355	-5 512
RESULTAT FØR ANDRE RESULTATKOMPONENTER		26 461	34 022
TOTALRESULTAT		26 461	34 022

BALANSE

Tall i tusen kroner	Note	31.12.17	31.12.16
EIEDELER			
IMMATERIELLE EIEDELER			
Andre immaterielle eiendeler	6	12 766	12 726
Sum immaterielle eiendeler		12 766	12 726
INVESTERINGER			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	7,8,9	158 599	167 916
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	7,8,9	505 294	407 934
Sum investeringer		663 893	575 850
GJENFORSIKRINGSANDEL AV BRUTTO FORSIKRINGSFORPLIKTELSE			
Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie		104 468	65 243
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning		124 486	97 252
Sum gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser		228 954	162 495
FORDRINGER			
Forsikringstakere		130 326	110 946
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring		61 862	54 273
Andre fordringer		1 000	0
Sum fordringer	11	193 188	165 219
ANDRE EIEDELER			
Anlegg og utstyr	12	2 502	1 535
Kasse, bank	13	20 208	40 335
Sum andre eiendeler		22 710	41 871
FORSKUDDSBETALTE KOSTNADER OG OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER			
Forskuddsbetalte direkte salgskostnader		14 256	10 145
Andre forsku		2 314	2 502
Sum forsku		16 570	12 647
SUM EIEDELER		1 138 082	970 807

Tall i tusen kroner	Note	31.12.17	31.12.16
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
Aksjekapital (40.606 aksjer a NOK 1.000)	15	40 606	40 606
Overkurs		32 576	32 576
Sum innskutt egenkapital		73 182	73 182
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Avsetning til naturskadefondet		1 028	0
Avsetning til garantiordningen		15 824	13 921
Annen opptjent egenkapital		187 295	163 766
Sum opptjent egenkapital		204 148	177 687
ANSVARLIG LÅNEKAPITAL MV.			
Evigvarende ansvarlig lånekapital	16	20 000	20 000
Sum ansvalig lånekapital mv.		20 000	20 000
FORSIKRINGSFORPLIKTELSE BRUTTO			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	4	223 886	135 251
Brutto erstatningsavsetning	4	451 292	425 357
Sum brutto forsikringsforpliktelser		675 178	560 607
AVSETNING FOR FORPLIKTELSE			
Forpliktelser ved periodeskatt	14	0	6 312
Forpliktelser ved utsatt skatt	14	29 143	26 949
Sum avsetninger for forpliktelser		29 143	33 261
FORPLIKTELSE			
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring		9 534	20 924
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring		88 904	44 600
Andre forpliktelser		5 359	3 825
Sum forpliktelser		103 797	69 348
PÅLØPTE KOSTNADER OG MOTTATTE IKKE OPPTJENTE INNTEKTER			
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		32 635	36 722
Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		32 635	36 722
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		1 138 082	970 807

Oslo, 22. februar 2018
I styret for Landbruksforsikring AS

Ole Laurits Lønnum
Styrets leder

Kristian Sævik
Nestleder

Kjerstin Fyllingen

Lars Martin Lunde

Christopher Nysæter

Jon Martin Østby

Kjell Hansen
Ansatte rep.

Håvard Jens Djupedal
Adm.dir.

ENDRING I EGENKAPITALEN

Tall i tusen kroner	Aksje- kapital	Overkurs	Avsetning til natur- skadefond	Avsetning til garanti- ordning	Annen opptjent egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.2015	40 606	32 576	0	14 553	129 111	216 846
Totalresultat 2016	0	0	0	0	34 022	34 022
Endring i avsetning til naturskadefond	0	0	0	0	0	0
Endring i avsetning til garantiordningen	0	0	0	-633	633	0
Egenkapital 31.12.2016	40 606	32 576	0	13 921	163 766	250 869
Totalresultat 2017	0	0	0	0	26 461	26 461
Endring i avsetning til naturskadefond	0	0	1 028	0	-1 028	0
Endring i avsetning til garantiordningen	0	0	0	1 903	-1 903	0
Egenkapital 31.12.2017	40 606	32 576	1 028	15 824	187 295	277 329

Aksjekapital er NOK 40.606.000 som består av 40.606 aksjer à NOK 1.000.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Tall i tusen kroner	31.12.2017	31.12.2016
OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Innbetalte premier etc.	493 419	387 818
Betalte reassuransepremier	-206 012	-156 749
Betalte erstatninger	-317 460	-272 398
Reassurandørenes andel erstatninger	133 630	98 264
Betalte administrasjonskostnader	-62 430	-57 259
Netto kontantstrøm til/fra finansinvesteringer	-48 394	17 723
Betalt skatt	-6 473	-10
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-13 721	17 389
INVESTERINGSAKTIVITETER		
Investeringer i inventar og immaterielle eiendeler	-6 406	-1 957
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-6 406	-1 957
Netto kontantstrøm i perioden	-20 127	15 432
Bankbeholdning ved periodens begynnelse	40 335	24 903
Bankbeholdning ved periodens slutt	20 208	40 335

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2017

1. GENERELL INFORMASJON

Landbruksforsikring AS ble stiftet 17.08.2001, med innbetaling av aksjekapital på 20 millioner kroner. Selskapet er et skadeforsikringsselskap eid av 8 aksjonærer innen landbruks-samvirket, og har konsesjon til å drive forsikringsvirksomhet i alle skadeforsikringsbransjer.

Selskapet skal primært selge forsikringer til landbruket, men selger også i andre markedssegmenter.

Landbruksforsikring AS driver sin virksomhet i Norge, og har hovedkontor i Karl Johans gate 41 A, 0162 Oslo.

Årsregnskap for 2017 ble vedtatt av selskapets styre den 22.02.2018.

2. REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet med tilhørende noter er satt opp etter Lov om årsregnskap m.v. av 17. Juli 1998 og Forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak av 18. desember 2015.

Regnskapet presenteres i tusen kroner (NOK), hvis ikke annet er beskrevet. Årsrapporten er tilgjengelig på www.landbruksforsikring.no

Regnskapet er satt opp etter forutsetning om fortsatt drift.

Premieinntekter

Forsikringspremie inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Forfalte bruttopremier omfatter alle beløp selskapet har mottatt eller har til gode for forsikringsavtaler hvor forsikringsperioden er påbegynt før regnskapsårets avslutning. Brutto premie er vist før fratrekk av eventuelle provisjoner.

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler innregnes i balansen når selskapet blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser. Alminnelig kjøp og salg er regnskapsført på transaksjonsdagen. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettene til kontantstrømmene fra eiendelen utløper, eller når selskapet overfører eiendelen i en transaksjon der all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap overføres.

Selskapet klassifiserer sine investeringer i kategorien; finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi. Alle finansielle eiendeler føres til virkelig verdi over resultatet i samsvar med virkelig verdi opsjonen, dersom det ikke før investeringen i en finansiell eiendel er besluttet noe annet. Grunnlaget for å benytte virkelig verdi opsjonen, er at de finansielle eiendelene styres samlet som én portefølje.

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markeds plass, settes virkelig

verdi til omsetningskurs siste handelsdag fram til og med balansedagen. Endringer i virkelig verdi i finansielle eiendeler klassifisert som virkelig verdi over resultatet blir resultatført og presentert i «netto inntekter fra investeringer».

Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Forsikringskontrakter

Kjøp og salg av forsikringstjenester skal være forankret i selskapets forretningsstrategi. Siktemålet skal til enhver tid være å optimere selskapets resultat og kapital på en kostnads-effektiv måte.

Styret fastsetter rammene for forsikringsvirksomhetens samlede risikoeksponering og prinsippene for beregning av disse. Selskapet har retningslinjer for tegning av forsikringsrisiko. Disse angir regler for hvordan risiko skal beregnes og behandles før man forsikrer risikoen.

Når Landbruksforsikring AS avgir reassuranse skal risikoen knyttet til kontraktsmotparten være vurdert (rating, betalings-evne og -villighet etc.). Selskapet skal primært velge reassurandører med rating minimum A.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 25% på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet.

Forsikringsforpliktelser

Avsetning for ikke opptjent premie

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie er den premien som ikke er opptjent i inneværende periode. Opptjeningen skjer i takt med kontraktens lengde, som i all vesentlighet er 12 måneder. Reassurandørenes andel av ikke opptjent premie blir presentert som en eiendel under linjen «Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie». Se også note 3 for nærmere beskrivelse.

Erstatningsavsetning

Avsetningen dekker skader som er oppstått og meldt ved utgangen av regnskapsåret. Denne betegnes som RBNS (Reported but not settled). I tillegg skal avsetningen dekke skader som er inntruffet, men ikke meldt til selskapet. Denne betegnes som IBNR (Incurred but not reported). For inntrufne, ikke meldte skader avsettes det ved hjelp av statistiske metoder, beregnet av aktuar. Reassurandørenes

andel av erstatningsavsetningene blir presentert som en eiendel under «Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning» Se også note 3 for nærmere beskrivelse..

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser

Gjenforsikringsandelen omfatter de beløp som selskapet forventer å motta fra gjenforsikringsselskaper i henhold til inngåtte gjenforsikringsavtaler. Andelen skal nedskrives dersom den har falt i verdi. Verdifall inntreffer hvis man har mottatt objektiv informasjon om at krav ikke betales, og der virkningen av dette kan måles på pålitelig måte.

Forsikringstekniske avsetninger klassifisert som egenkapital

Avsetning til naturskadefond

Avsetning til naturskadefondet er ment å dekke mulige fremtidige utbetalinger til erstatninger knyttet til fremtidige naturskader. Avsetningen reflekterer forsikringsrisiko, og foretas med utgangspunkt i eksisterende kontrakter, men avsetningen fjernes ikke ved kontraktenes opphør. Anvendelse av fondet kan således gå til dekning av fremtidige naturskader som ikke er knyttet til eksisterende forsikringskontrakter. Avsetninger knyttet til fremtidige hendelser kan ikke klassifiseres som en forpliktelse og er derfor klassifisert som egenkapital. Forskjellen mellom regnskapsmessig og skattemessig kostnad utgjør en permanent forskjell og gir ikke grunnlag for utsatt skatt.

Avsetning til garantiordning

Avsetningen skal være en garanti for at forsikringstakerens krav blir oppfylt. Det skal avsettes 1% av selskapets direkte opptjente brutto premie per år. Avsetningen begrenses dog til 1,5% av de tre siste års direkte opptjente brutto premie. Avsetning til garantiordningen er å betrakte som en betinget forpliktelse og er derfor klassifisert som egenkapital. Forskjellen mellom regnskapsmessig og skattemessig kostnad utgjør en permanent forskjell og gir ikke grunnlag for utsatt skatt.

Balanseføring og avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendler

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmiddelets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmiddelets kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler balanseføres når:

- a) det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til eiendelen vil tilflyte foretaket, og
- b) anskaffelseskost for eiendelen kan måles pålitelig.

Immaterielle eiendeler avskrives etter fastsatt avskrivningsplan basert på forventet levetid. De regnskapsføres etter laveste verdis prinsipp, og testes minst 1 gang i året for verdifall, og det vurderes samtidig om nedskrivning skal foretas.

Pensjon

Selskapet har kun innskuddspensjon. Det blir betalt inn på de ansattes pensjonskonto 1 gang i måneden, og dette kostnadsføres løpende over driften. Selskapet har ingen forpliktelser knyttet til denne avtalen.

Kritiske regnskapsestimater og vurderinger

Selskapet har brukt estimater og gjort vurderinger som kan ha effekt på eiendeler og gjeld også i neste regnskapsår. Estimater og vurderinger er basert på tidligere erfaringer og andre tilgjengelige faktorer, og blir fortløpende evaluert. Vurderingene inkluderer forventninger om fremtidige hendelser som man antar har betydning for selskapet.

Estimater og vurderinger er hovedsaklig knyttet til de forsikringstekniske avsetningene. Usikkerhet er en del av forsikringskontraktenes natur. Usikkerheten er knyttet til sannsynligheten for at den forsikrede hendelsen inntreffer, samt størrelsen på erstatningsbeløpet. Risikoen forbundet med at innkrevd premie ikke i tilstrekkelig grad dekker erstatningene, styres med utgangspunkt i analyser og statistikker basert på historikk innen relevante bransjer. Gjenforsikring benyttes for å redusere slik risiko. Erstatningsavsetningene er forbundet med risiko knyttet til skadefrekvens og erstatningsstørrelse. Estimat vedrørende selskapets totale erstatningsansvar er basert på omfanget av inntrufne skader som ikke er endelig oppgjort på balansetidspunktet, med tillegg av et aktuarberegnet estimat på inntrufne men ikke meldte skader (IBNR).

Usikkerheten i estimering avhenger i stor grad av de ulike forsikringsproduktene avviklingstid og historikk. Avviklingstiden vil variere avhengig av om forsikringsproduktene defineres som langhalet eller korthalet. Langhalet forretning vil normalt ha lenger avviklingstid enn korthalet, og usikkerheten i estimeringen vil vanligvis øke med avviklingstiden.

3. TEKNISK REGNSKAP

2017

Tall i tusen kroner	Direkte forsikring									Totalt
	Eiendom		Motorvogn	Yrkesskade	Inntektstap			Ansvar	Andre	
	Privat	Næring			Ulykke	Uføre	Gruppeliv			
Premieinntekter										
Forfalte bruttopremier	69 172	71 429	146 456	40 010	36 663	27 336	72 654	15 926	33 899	513 545
Endring ikke opptjent brutto premie	-5 822	-4 791	-14 157	-1 969	-20 270	-599	-37 352	-16	-3 659	-88 635
Opptjent brutto premie	63 350	66 638	132 299	38 040	16 393	26 737	35 302	15 910	30 241	424 910
Avgitte gjenforsikringspremier	-45 727	-47 369	-76 874	-18 817	-12 099	-10 100	-26 462	-2 061	-13 277	-252 786
Endring i gjenfors.andel uopptjent	2 463	785	6 992	4 450	7 428	1 410	13 659	0	2 038	39 225
Påløpt gjenforsikringspremie	-43 264	-46 584	-69 882	-14 367	-4 671	-8 690	-12 803	-2 061	-11 239	-213 561
Sum premieinntekter f.e.r.	20 086	20 054	62 417	23 673	11 722	18 047	22 499	13 849	19 002	211 348
Erstatningskostnader										
Brutto betalte erstatninger	-71 135	-24 513	-104 601	-14 235	-3 257	-37 019	-26 570	-8 750	-18 937	-309 017
Brutto endring i erstatningsavsetning	6 052	-7 303	-12 403	-12 082	-13 024	25 974	-1 684	-11 415	478	-25 407
Brutto erstatninger	-65 084	-31 816	-117 004	-26 317	-16 281	-11 045	-28 253	-20 165	-18 459	-334 424
Gjenfors.andel av betalte erstatninger	55 854	18 142	50 305	136	301	56	7 361	3	6 865	139 023
Gjenfors.andel endr. Erstatningsavs.	-8 680	3 664	5 820	9 519	4 332	4 341	2 548	6 750	-1 588	26 705
Gjenfors. andel erstaninger	47 173	21 806	56 125	9 655	4 633	4 397	9 909	6 753	5 277	165 728
Sum erstatningskost. f.e.r.	-17 910	-10 010	-60 879	-16 662	-11 648	-6 649	-18 345	-13 412	-13 182	-168 696
Skaderes. f.e.r. pr. bransje	2 176	10 045	1 539	7 010	74	11 398	4 154	437	5 820	42 652
Skadeprosent brutto	102,7 %	47,7 %	88,4 %	69,2 %	99,3 %	41,3 %	80,0 %	126,7 %	61,0 %	78,7 %
Skadeprosent f.e.r.	89,2 %	49,9 %	97,5 %	70,4 %	99,4 %	36,8 %	81,5 %	96,8 %	69,4 %	79,8 %

2016

Tall i tusen kroner	Direkte forsikring									Totalt
	Eiendom		Motorvogn	Yrkesskade	Inntektstap			Ansvar	Andre	
	Privat	Næring			Ulykke	Uføre	Gruppeliv			
Premieinntekter										
Forfalte bruttopremier	54 634	59 929	118 302	37 189	8 325	19 661	18 801	15 073	24 018	355 932
Endring ikke opptjent brutto premie	-4 516	-4 057	-9 430	-748	-540	-376	-23	-176	-2 876	-22 742
Opptjent brutto premie	50 118	55 872	108 872	36 441	7 786	19 285	18 778	14 898	21 141	333 191
Avgitte gjenforsikringspremier	-41 196	-44 585	-59 779	-1 139	-178	-803	-471	-2 797	-7 236	-158 184
Endring i gjenfors.andel uopptjent	1 836	1 102	740	0	0	0	0	0	716	4 395
Påløpt gjenforsikringspremie	-39 360	-43 483	-59 039	-1 139	-178	-803	-471	-2 797	-6 520	-153 789
Sum premieinntekter f.e.r.	10 758	12 389	49 833	35 302	7 607	18 483	18 307	12 100	14 622	179 402
Erstatningskostnader										
Brutto betalte erstatninger	-57 632	-23 044	-84 781	-28 900	-3 823	-44 025	-12 819	-9 521	-15 611	-280 158
Brutto endring i erstatningsavsetning	-28 949	-794	-2 196	28 348	-1 611	30 245	-2 179	-2 146	-866	19 850
Brutto erstatninger	-86 582	-23 839	-86 977	-552	-5 434	-13 780	-14 999	-11 668	-16 477	-260 308
Gjenfors.andel av betalte erstatninger	46 521	18 047	44 910	0	0	0	0	734	3 041	113 252
Gjenfors.andel endr. Erstatningsavs.	22 016	926	-1 550	9	0	0	0	-421	855	21 835
Gjenfors. andel erstaninger	68 537	18 973	43 360	9	0	0	0	312	3 895	135 087
Sum erstatningskost. f.e.r.	-18 045	-4 866	-43 616	-543	-5 434	-13 780	-14 999	-11 355	-12 582	-125 221
Skaderes. f.e.r. pr. bransje	-7 287	7 524	6 217	34 759	2 173	4 702	3 308	745	2 040	54 181
Skadeprosent brutto	172,8 %	42,7 %	79,9 %	1,5 %	69,8 %	71,5 %	79,9 %	78,3 %	77,9 %	78,1 %
Skadeprosent f.e.r.	167,7 %	39,3 %	87,5 %	1,5 %	71,4 %	74,6 %	81,9 %	93,8 %	86,0 %	69,8 %

Spesifikasjon av brutto erstatningsavsetning

2017

Tall i tusen kroner	Direkte forsikring									Totalt
	Eiendom		Motorvogn	Yrkesskade	Inntektstap			Ansvar	Andre	
	Privat	Næring			Ulykke	Uføre	Gruppeliv			
Anslåtte brutto erstatningskostnader	-56 023	-41 379	-113 705	-35 126	-18 338	-23 956	-28 813	-13 165	-20 323	-350 829
Avviklingsresultat tidligere år	-9 061	9 563	-3 299	8 809	2 057	12 911	560	-7 000	1 864	16 405
Brutto erstatningskostnader	-65 084	-31 816	-117 004	-26 317	-16 281	-11 045	-28 253	-20 165	-18 459	-334 424

2016

Tall i tusen kroner	Direkte forsikring									Totalt
	Eiendom		Motorvogn	Yrkesskade	Inntektstap			Ansvar	Andre	
	Privat	Næring			Ulykke	Uføre	Gruppeliv			
Anslåtte brutto erstatningskostnader	-87 563	-27 015	-90 746	-21 722	-5 077	-12 869	-14 006	-10 937	-16 851	-286 786
Avviklingsresultat tidligere år	981	3 176	3 769	21 169	-358	-912	-993	-730	373	26 478
Brutto erstatningskostnader	-86 582	-23 839	-86 977	-552	-5 434	-13 780	-14 999	-11 668	-16 477	-260 308

4. FORSIKRINGSFORPLIKTELSE

Erstatningsavsetning

RBNS (Reported but not settled) dekker skader som er oppstått og meldt ved utgangen av regnskapsåret. IBNR (Incurred but not reported) skal dekke skader som er inntruffet, men ikke meldt til selskapet. For inntrufne ikke meldte skader avsettes det ved hjelp av statistiske metoder, beregnet av aktuar. ULAE (Unallocated Loss Adjustment Expenses) skal dekke kostnaden ved å gjøre opp en skade. Det er en differansen mellom selskapets regnskapsmessige avsetninger og avsetningene som benyttes i Solvens II balansen, og derfor også som grunnlag for kapitaldekningen.

Denne differansen skyldes to forhold:

- 1. Solvens II reserven er neddiskontert basert på durasjon og en risikofri rente gitt av EIOPA, dette gjelder ikke den regnskapsmessige reserven.
- 2. Solvens II reserven inneholder en risikomargin, dette gjelder ikke den regnskapsmessige reserven.

Solvens II balansen er 12,9 millioner lavere enn regnskapsbalansen. Det tilsvarende tallet for 2016 var 21 millioner.

Det er ikke foretatt noen nedskrivning av gjenforsikringsandelen av erstatningsavsetningen. Det er ikke avdekket forhold som viser at reassurandørene ikke vil oppfylle sine forpliktelser etter de inngåtte gjenforsikringsavtalene.

31.12.17

Tall i tusen kroner	Direkte forsikring									Totalt
	Eiendom		Motorvogn	Yrkesskade	Inntektstap			Ansvar	Andre	
	Privat	Næring			Ulykke	Uføre	Gruppeliv			
RBNS	50 104	25 287	25 050	41 578	9 947	78 967	3 886	15 922	7 111	257 852
IBNR	7 155	5 580	20 243	79 001	11 258	35 279	3 797	8 330	2 458	173 103
ULAE	2 577	1 232	2 429	4 773	1 149	5 743	346	1 698	391	20 338
Brutto erstatningsavsetning	59 836	32 099	47 723	125 352	22 355	119 989	8 029	25 950	9 960	451 292
Gjenfors.andel av brutto erstatnings-avsetning	-45 865	-23 075	-25 275	-9 859	-4 716	-4 354	-2 548	-7 050	-1 744	-124 486
Netto erstatningsavsetning	13 971	9 024	22 447	115 493	17 639	115 634	5 481	18 900	8 216	326 806

31.12.16

Tall i tusen kroner	Direkte forsikring									Totalt
	Eiendom		Motorvogn	Yrkesskade	Inntektstap			Ansvar	Andre	
	Privat	Næring			Ulykke	Uføre	Gruppeliv			
RBNS	57 609	12 987	18 231	25 554	5 521	100 688	3 240	7 905	5 009	236 745
IBNR	6 643	10 926	15 475	83 373	13 243	26 657	2 926	5 819	4 926	169 987
ULAE	1 636	883	1 614	4 296	1 156	7 631	179	810	418	18 624
Brutto erstatningsavsetning	65 888	24 796	35 320	113 223	19 920	134 976	6 345	14 535	10 353	425 357
Gjenfors.andel av brutto erstatnings-avsetning	-54 545	-19 412	-19 455	-293	5	-5	0	-300	-3 247	-97 252
Netto erstatningsavsetning	11 342	5 385	15 865	112 930	19 925	134 972	6 345	14 235	7 106	328 105

Avsetning for ikke opptjent premie

Forsikringspremien opptjenes i takt med forsikringsperioden. Ikke opptjent premie er den delen av premien som ikke er opptjent i inneværende periode. Det er ikke foretatt noen nedskrivning av gjenforsikringsandelen av avsetning for ikke opptjent premie. Det er ikke avdekket forhold som viser at reassurandørene ikke vil oppfylle sine forpliktelser etter de inngåtte gjenforsikringsavtalene.

31.12.17

Tall i tusen kroner	Direkte forsikring									Totalt
	Eiendom		Motorvogn	Yrkesskade	Inntektstap			Ansvar	Andre	
	Privat	Næring			Ulykke	Uføre	Gruppeliv			
Ikke opptjent bruttopremie	27 754	29 162	68 593	12 813	23 017	2 337	39 009	7 376	13 825	223 886
Gjenfors.andel av ikke opptjent bruttopremie	-18 877	-18 902	-34 300	-4 450	-7 428	-1 410	-13 659	0	-5 443	-104 468
Netto avsetning for ikke opptjent premie	8 877	10 260	34 294	8 363	15 589	927	25 349	7 376	8 382	119 418

31.12.16

Tall i tusen kroner	Direkte forsikring									Totalt
	Eiendom		Motorvogn	Yrkesskade	Inntektstap			Ansvar	Andre	
	Privat	Næring			Ulykke	Uføre	Gruppeliv			
Ikke opptjent bruttopremie	21 932	24 370	54 436	10 843	2 747	1 737	1 657	7 361	10 167	135 251
Gjenfors.andel av ikke opptjent bruttopremie	-16 414	-18 117	-27 307	0	0	0	0	0	-3 405	-65 243
Netto avsetning for ikke opptjent premie	5 518	6 254	27 129	10 843	2 747	1 737	1 657	7 361	6 762	70 008

Naturskadepoolen

Selskapet tegner naturskadeforsikring etter naturskadeforsikringsloven, og er gjennom dette medlem i Naturskadepoolen. Andel for 2017 er 0,6426%. Avsetning for ikke opptjent premie og erstatningsavsetning fordeler seg som følger;

Tall i tusen kroner	2017		2016	
	Brutto	Egenregning	Brutto	Egenregning
Avsetning for ikke opptjent premie	4 140	4 140	3 128	3 128
Erstatningsavsetning	5 963	5 963	4 410	4 410
Totalt	10 103	10 103	7 539	7 539

5. STYRING AV FORSIKRINGSRISIKO OG FINANSIELL RISIKO

Risikostyring

Risikostyring er en integrert del av den daglige virksomheten i Landbruksforsikring. Identifisering, vurdering, styring og kontroll av risi-koeksponering, samt analyser av strategiske beslutningers effekt på risikonivå er en helt vesentlig del av virksomheten for å sikre at risikonivået er i tråd med vedtatt risikoappetitt og for å støtte verdiskapningen.

Risikoappetitt og kapitalbehov

Selskapets risikoappetitt er satt av styret for å sørge for at risikoen gjenspeiler selskapets soliditetsbehov. Risikoappetitt settes på overod-net nivå i forhold til kapitalbehov, og er i tillegg brutt ned på de mest sentrale risikoområdene.

Selskapets overordnede risikoappetitt sier at basiskapitalen basert på Solvens II regelverket, skal minst være 110% av selskapet egen-vurderte pilar 2 solvenskapitalkrav.

Finansiell risiko

Selskapets midler skal forvaltes slik at egenskapital og reserver sikres på en betryggende måte. Forvaltningen skal skje innenfor lover og forskrifter fastsatt av myndighetene og innenfor gitte risikorammer som tar hensyn til selskapets soliditet, behov for likviditet og forret-ningsmessige risiko. Porteføljen skal plasseres langsiktig med utgangspunkt i vurderinger av risiko og forventet avkastning.

Den overordnede risikoappetitten innen selskapets kapitalforvaltning baseres på Standardmodellen i Solvens II regelverket. Kapitalkrav fra markedsrisikomoduleen i stresstesten skal maksimalt utgjøre 20 % av selskapets forvaltningskapital. Hvis kapitalkravet ligger mellom 15 og 20 % skal det følges tett og endringer i portefølje skal vurderes.

Selskapet skal utøve sin kapitalforvaltning med en lav til moderat risikoprofil, definert som følger;

Oppgjørsrisiko

Risikoen for tap eller forsinkelse ved gjennomføring av verdipapirtransaksjoner skal være lav.

Kredittrisiko

Risikoen for tap hvis debitor ikke kan oppfylle sine forpliktelser skal være lav til moderat. Risikoen styres gjennom et krav om at maksi-mum 20% av porteføljen skal være investert i high yield obligasjoner. Gjennomsnittlig kreditturasjon på fondsporteføljen pr. 31.12.17 er 3,8 år, mot 3,9 år pr. 31.12.16

Likviditetsrisiko

Risikoen for å ikke kunne realisere fordringen på ønsket tidspunkt og/eller til markedspris skal være lav. Likviditetsrisikoen styres gjen-nom andel bankinnskudd og obligasjoner med lav kredittrisiko og kort løpetid i porteføljen.

Markedsrisiko

Risikoen for verdiendring som følge av endringer i brede markedsforhold (systematisk risiko) eller endringer i enkeltstående verdipapirer (usystematisk risiko), herunder endring i aksjekurser, rentenivå og endring i volatilitet, skal være lav til moderat. Renteporteføljen skal ikke ha en rentedurasjon på over 4,0 år. Avkastningsrisiko for aksjer styres gjennom størrelsen på maksimal ramme.

Markedsrisiko måles som en del av kapitalkravsregningene. Samlet tapspotensial innen markedsrisiko pr. 31.12.2017 er 100,34 millioner kroner, mot 90,88 millioner kroner pr. 31.12.2016. Denne fordeler seg før diversifiseringseffekt på følgende måte;

Risikoområde	31.12.17	31.12.16
Renterisiko	1,7 millioner kroner	0,3 millioner kroner
Aksjerisiko	45,7 millioner kroner	36,3 millioner kroner
Eiendomsrisiko	11,68 millioner kroner	8,2 millioner kroner
Valutarisiko	19,3 millioner kroner	39,2 millioner kroner
Spreadrisiko	44,6 millioner kroner	34,3 millioner kroner

Et fall i aksjeverdiene på 10% vil medføre en verdinedgang i selskapets portefølje på 10,6 millioner kroner.

«En verdiendring av norske kroner på 10% i ugunstig retning i forhold til alle andre valutaer selskapet er eksponert mot vil medføre en verdinedgang i selskapets portefølje på 7,1 millioner kroner. En spreadutgang på 1% poeng vil vil medføre en verdinedgang i selskapets portefølje på 16,3 millioner kroner.»

Valutarisiko

Utenlandske rentepapirer/rentefond skal valutasikres. Internasjonale aksjefond er eksponert for svingninger i valutakurser.

Renterisiko

Gjennomsnittlig rentedurasjon på fondsporteføljen pr. 31.12.17 er 1,1 år, mot 1,2 år pr. 31.12.16
En økning i renten på 2% poeng medfører en verdinedgang på porteføljen pr. 31.12.17 på 11,5 millioner kroner før skatt.
Tilsvarende beløp pr. 31.12.16 var 10,7 millioner kroner.

Forsikringsrisiko

Risikoen i en enkelt forsikringskontrakt er sannsynligheten for at den forsikrede hendelse inntreffer og usikkerheten rundt størrelsen av det påfølgende erstatningsbeløpet. Det ligger i forsikringskontraktens natur at denne risikoen er tilfeldig og må estimeres. For en por-tefølje av forsikringskontrakter hvor det anvendes sannsynlighetsteori ved beregning av pris og forsikringstekniske avsetninger, er den største risiko som selskapet står overfor i forbindelse med sine forsikringskontrakter at de aktuelle erstatningsbeløpene overstiger de beløp som er avsatt for forsikringsforpliktelser. Dette vil kunne oppstå hvis en økning i skadefrekvensen og/eller erstatningskostnadene medfører at de faktiske erstatningskostnadene er større enn de estimerte beløpene. Forsikringshendelser rammer tilfeldig, og de obser-verte antall og erstatningene vil variere fra år til år i forhold til det nivå som er beregnet ved statistiske teknikker.

Landbruksforsikring har til og med 2016 tatt alle personforsikringer uten proporsjonal reassuranse. Fra 2017 er det ingått kvotekontrak-ter for persondekningene. Landbruksforsikring har fortsatt begrenset risikoappetitt innen ting- og motorforsikring og reassurerer dette med kvotedekninger.

Selskapet har fortsatt lite volum, spesielt innen privatbransjene, dette medfører at storskader kan få stor påvirkning på for-sikringsresultatet. For å redusere forsikringsrisikoen, og spesielt katastrofeeksponeringen, kjøper selskapet reassuranse.

Selskapet har guidelines som beskriver hva og hvilken type risiko selskapet kan påta seg. Guidelines er inndelt som følger:

- Generelle guidelines
- Særskilte guidelines
- Produktspesifikke guidelines

Det beregnes et eget kapitalkrav for forsikringsrisiko. Samlet tapspotensial innen forsikring er angitt i noten for kapitaldekning

6. IMMATERIELLE EIENDELER

Tall i tusen kroner	31.12.17	31.12.16
Anskaffelseskost 01.01	34 491	32 533
Tilgang i løpet av året	4 753	1 957
Anskaffelseskost 31.12	39 243	34 491
Akkumulerte avskrivninger pr. 01.01	21 765	17 412
Årets avskrivninger	4 712	4 353
Akkumulerte avskrivninger 31.12	26 477	21 765
Bokført verdi 31.12	12 766	12 726

Immaterielle eiendeler gjelder i hovedsak selskapets forsikringssystem, og avskrives lineært over 7 år fra anskaffelsesdato.

7. VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE EIENDELER

Landbruksforsikring AS kategoriserer sine investeringer som finansielle eiendeler som verdsettes til virkelig verdi over resultatet. Aksjefond, obligasjonsfond og andre finansielle eiendeler er derfor bokført til markedsverdi 31.12.2017. I all hovedsak er underliggende investeringer i noterte foretak. Benyttede priser knyttet til eiendomsfondene er avgitt av eksterne forvaltningsselskaper som fastsetter verdier på underliggende eiendommer.

Finansielle eiendeler

Tall i tusen kroner	ISIN	Børsnotert	Kostpris	Markedsverdi 31.12.17	Markedsverdi 31.12.16
Aksjefond, norske					
Alfred Berg Norge	NO0010662836	Nei	11 000	17 253	14 946
Landkreditt utbytte	NO0010662836	Nei	18 147	25 159	21 364
Sum			29 147	42 412	36 310
Aksjefond, utenlandske					
Storebrand Global Multifaktor	NO0010346422	Nei	25 027	28 745	24 700
DnB Global indeks	NO0010582984	Nei	16 258	20 759	17 943
Parvest Eqty World	LU0823417810	Nei	10 000	19 972	17 933
Sum			51 285	69 476	60 575
Sum aksjer og andeler					
			80 431	111 888	96 885
Obligasjonsfond					
Alfred Berg Income	SE0006261269	Nei	37 109	40 355	38 092
Alfred Berg OMF Kort Inst.	NO0010655152	Nei	49 537	50 290	58 977
Alfred Berg Nord. Inv.gr.class	NO0010752413	Nei	123 232	126 390	107 361
DnB Obligasjon III	NO0008001815	Nei	137 447	138 002	141 116
DnB High Yield	NO0010663552	Nei	42 279	45 299	47 111
Landkreditt Extra	NO0010662612	Nei	35 084	35 652	33 019
Landkreditt Høyrente	NO0010279029	Nei	61 028	61 279	20 349
Sum obligasjonsfond			485 716	497 267	446 026
Obligasjoner med flytende rente					
Sbanken Boligkreditt AS 15/21 FRN C COVID	NO0010745342	Ja	4 942	5 001	0
Santander Consumer Bank AS 17/22 FRN	NO0010782337	Ja	3 000	3 026	0
Sum obligasjoner med flytende rente			7 942	8 027	0
Eiendomsfond					
DNB Scandinavian Propfund 1 KS	NOXXX2866805	Nei	0	0	10 290
DNB Scandinavian Propfund 6 KS	NOXXX2941063	Nei	0	0	10 407
DNB Scandinavian Prop Fund 4 KS	NOXXX2866806	Nei	19 997	21 778	0
DNB Scandinavian Prop Fund HM AS	NOXXX2866808	Nei	100	100	0
DNB Scandinavian Prop Fund IS	NOXXX2866807	Nei	9 895	9 819	0
Storebrand Eiendomsfond Norge AS	NOXXX2866804	Nei	12 989	15 015	12 242
Sum eiendomsfond			42 980	46 711	32 939
Sum investeringer			617 069	663 893	575 850

Avkastning	2017	2016
	Portefølje	Portefølje
Norske obligasjoner	3,44 %	3,91 %
Nordisk High Yield	8,28 %	5,97 %
Eiendom	9,79 %	5,90 %
Norske aksjer	16,81 %	18,98 %
Internasjonale aksjer	14,69 %	8,15 %
Totalt	6,60 %	4,91 %

8. KLASSIFISERING AV FINANSIELLE EIENDELER

31.12.17

Tall i tusen kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendomsfond	0	0	46 711	46 711
Norske aksjefond	0	42 412	0	42 412
Utenlandske aksjefond	0	69 476	0	69 476
Obligasjonsfond	0	505 294	0	505 294
Sum	0	617 182	46 711	663 893

31.12.16

Tall i tusen kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendomsfond	0	0	32 939	32 939
Norske aksjefond	0	36 310	0	36 310
Utenlandske aksjefond	0	98 668	0	98 668
Obligasjonsfond	0	407 934	0	407 934
Sum	0	542 911	32 939	575 850

- Nivå 1

Inneholder poster med observerbare priser i et aktivt marked
- Nivå 2

Inneholder poster med verdier avledet av observerbare priser i et aktivt marked. Benyttede priser knyttet til aksje- og obligasjonsfondene er avgitt av eksterne forvaltningsselskaper. Papirene innehar ikke høy nok omsetningsfrekvens, og kan derfor ikke anses som et aktivt marked.
- Nivå 3

Inneholder priser med verdier basert på ikke observerbare markedspriser i inaktive markeder. Benyttede priser knyttet til eiendomsfondene er avgitt av eksterne forvaltningsselskaper som fastsetter verdier på underliggende eiendommer ved bruk av ekstern taksering.

9. UREALISERT GEVINST/TAP PÅ FINANSIELLE EIENDELER

31.12.17

Tall i tusen kroner	Anskaffelseskost	Urealisert tap/ gevinst 31.12.17	Markedsverdi	Urealisert tap/ gevinst 01.01.17	Endring 2017
Aksjer og andeler	123 411	35 188	158 599	20 485	14 703
Obligasjoner og andre verdipapirer	493 658	11 636	505 294	269	11 368
Sum investeringer	617 069	46 824	663 893	20 754	26 070

31.12.16

Tall i tusen kroner	Anskaffelseskost	Urealisert tap/ gevinst 31.12.16	Markedsverdi	Urealisert tap/ gevinst 01.01.16	Endring 2016
Aksjer og andeler	147 431	20 485	167 916	15 000	5 485
Obligasjoner og andre verdipapirer	407 665	269	407 934	-5 245	5 514
Sum investeringer	555 096	20 754	575 850	9 754	10 999

10. INNTEKTER FRA INVESTERINGER

Tall i tusen kroner	2017	2016
Renteinntekt obligasjonsfond	10 049	10 890
Utbytte eiendomsfond	1 532	1 124
Utbytte aksjer	1 062	823
Rabatter	655	247
Verdiendringer aksjefond	12 658	4 762
Verdiendringer obligasjonsfond	11 368	5 514
Verdiendringer eiendomsfond	2 045	723
Realisert gevinst og tap aksjefond	0	2 713
Realisert gevinst og tap obligasjonsfond	658	1 385
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader	-376	-261
Sum netto inntekter fra investeringer	39 650	27 922

11. FORDRINGER

Tall i tusen kroner	31.12.17	31.12.16
Avsatt tilleggspremie på trygghetsforsikringer	1 747	33 280
Fordringer knyttet til forsikring varslet (fakturert)	20 424	16 358
Fordringer knyttet til forsikring ikke varslet	99 823	54 994
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring	61 862	54 273
Andre fordringer direkte forsikring	9 332	6 313
Sum fordringer	193 188	165 219

Andre fordringer direkte forsikring er avsatt premiekrav på forsikringstakere med spesielle forsikringsordninger. Fordringene vil forfalle i ujevn takt, avhengig av erstatningenes betalingsstruktur.

12. ANLEGG OG UTSTYR

Tall i tusen kroner	Inventar	Edb-utstyr	Leide driftsmidler	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2016	1 707	869	1 136	3 712
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2016	-976	-745	-456	-2 177
Bokført verdi 31.12.2016	731	124	680	1 535
Tilgang/avgang i løpet av 2017	352	1 302	0	1 654
Anskaffelseskost 31.12.2017	2 059	2 171	1 136	5 366
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2016	-976	-745	-456	-2 177
Årets avskrivninger	-269	-334	-85	-687
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2017	-1 245	-1 078	-541	-2 864
Bokført verdi 31.12.2017	814	1 092	595	2 502

Inventar avskrives linært over 5 år fra anskaffelsesdato. EDB-utstyr avskrives lineært over 3 år fra anskaffelsesdato. Leide driftsmidler gjelder kostnad til oppussing av lokaler, og avskrives lineært over leieperioden som er forlenget til 31.12.2024.

13. BUNDNE MIDLER

Av selskapets bankbeholdning på 20,2 millioner kroner pr. 31.12.2017, er 4,3 millioner kroner bundne midler. Beløpet er fordelt med 2,2 millioner kroner på konto for husleiedeposium og 2,1 millioner kroner på skattetrekkkonto.

14. SKATT

Tall i tusen kroner	2017	2016
Beregning av skattepliktig inntekt		
Resultat før skattekostnad	28 816	39 535
Permanente forskjeller:		
Ikke fradragsberettigede kostnader	108	192
Aksjer innenfor fritaksmetoden	-17 219	-10 088
Endring avsetning til garantiordningen	-1 903	633
Endring avsetning til naturskadefondet	-1 028	0
Sum permanente forskjeller	-20 042	-9 263
Sum permanente forskjeller	-20 042	-9 263
+ Endringer i forskjeller som påvirker skattemessig resultat	-11 417	-5 024
= Skattepliktige inntekt (grunnlag for betalbar skatt)	-2 643	25 248
Avsetninger til fond klassifisert som egenkapital		
(endring inngår i permanente forskjeller - ikke utsatt skatt)		
Garantiordningen	15 824	13 921
Naturskadefondet	1 028	0
Reassuranseavsetningen i annen egenkapital	5 871	5 871
Sum	22 723	19 792
BEREGNING AV UTSATT SKATT/SKATTEFORDEL		
(endring inngår i skattepliktig inntekt og utsatt skatt)		
Driftsmidler	29	-21
Verdipapirer utenfor fritaksmetoden (obligasjoner)	11 636	269
Sikkerhetsavsetningen	107 549	107 549
Sum	119 214	107 797
+ Fremførbart underskudd	-2 643	0
= Grunnlag for beregning av utsatt skatt	116 571	107 797
Grunnlag beregning av betalbar skatt	-2 643	25 248
25% Utsatt skattefordel	29 143	26 949
25% Betalbar skatt	0	6 312
Fordeling av skattekostnaden		
Betalbar skatt	0	6 312
For lite beregnet betalbar skatt i 2016	161	0
Endring utsatt skatt	2 193	-800
Skattekostnad (-inntekt) i resultatet	2 355	5 512

15. EGENKAPITAL

Egenkapitalen består av innskutt aksjekapital og annen opptjent egenkapital. Se egenkapitaloppstillingen.

Aksjekapitalen er på 40 606 000 kroner som består av 40 606 aksjer à 1 000 kroner. Hver aksje har én stemme, jfr. dog de stemmeretts- begrensningene som følger av forsikringsvirksomhetslovens § 2-4.

Aksjekapitalen er fordelt på følgende eiere;	Tall i kroner	Andel
Landkreditt SA	18 826 000	46,4 %
Nortura SA	8 770 000	21,6 %
MP Pensjon PK	3 000 000	7,4 %
TINE SA	2 906 000	7,2 %
Felleskjøpet Agri SA	2 818 000	6,9 %
Skogbrand Forsikringsselskap Gjensidig	2 008 000	4,9 %
Norges Pelsdyrslag	1 278 000	3,1 %
Honningcentralen SA	500 000	1,2 %
Gartnerhallen SA	500 000	1,2 %
Totalt	40 606 000	100 %

16. ANSVARLIG LÅN

Landbruksforsikring AS har et evigvarende ansvarlig lån på 20 millioner kroner. Lånet forrentes fra og med utbetalingsdato med en rentesats som skal tilsvare durasjonsnøytral statsrente på rentefastsettelsesdato med et tillegg på 1,50 prosent-poeng p.a. Renten er fast i fem år fra rentefastsettelsesdato, og er pr. 31.12.2017, 2,06 % (fastsatt i 2016). Selskapet har kostnadsført 209 tusen kroner som rentekostnad i forbindelse med den ansvarlige lånekapitalen i perioden, som inngår i linjen «Andre kostnader». Det ansvarlige lånet innregnes til amortisert kost.

17. NÆRSTÅENDE PARTER

Landbruksforsikring har ytet forsikringsdekninger til flere eierselskaper. I tillegg er Landkreditt Bank agent for Landbruks-forsikring AS. Alle dekninger og avtaler knyttet til forsikringsdekninger og salg av forsikringsprodukter er basert på almin-nelige forretningsmessige vilkår og følger prinsippet om «armlengdes avstand».

18. KAPITALDEKNING

Tall i tusen kroner	31.12.17	31.12.16
Delkapitalkrav:		
Markedsrisiko	100 805	90 882
Skadeforsikringsrisiko	73 217	50 684
Helseforsikringsrisiko	99 199	89 607
Motpartsrisiko	23 733	23 671
Operasjonell risiko	19 822	15 390
- Diversifiseringseffekt	-100 162	-84 172
- Risikoreducerende effekter av utsatt skatt	-39 349	-39 102
Sum solvenskapitalkrav	177 265	146 960
Minstekapitalkrav	73 296	54 238
Minstekapitalkrav etter justering	73 296	54 238
Basiskapital		
Innskutt egenkapital	73 182	73 182
Annen opptjent egenkapital	187 295	163 766
- Immaterielle eiendeler	-12 766	-12 726
- Verdiforskjeller mellom Solvens II og regnskap	-173	-8 309
Kapitalgruppe 1	247 538	215 913
Ansvarlig lån	20 000	20 000
Avsetning til naturskadefond	1 028	0
Kapitalgruppe 2	21 028	20 000
Basiskapital	268 566	235 913
Basiskapital til dekning av solvenskapitalkrav	268 566	235 913
Basiskapital til dekning av minstekapitalkrav	262 197	226 760
Solvenskapitaldekning i prosent	151,51 %	160,53 %
Minstekapitaldekning i prosent	357,72 %	418,09 %

Finansforetakslovens § 14-9 sier at et forsikringsforetak skal til enhver tid ha ansvarlig kapital som minst er tilstrekkelig til å dekke et solvenskapitalkrav og et minstekapitalkrav. Selskapet har ikke supplerende kapital.

19. LØNN OG ANDRE YTELSE

2017

Tall i kroner	Honorar	Lønn	Pensjons-kostnader	Annen godtgjørelse	Samlet godtgjørelse
Ledende ansatte					
Håvard Jens Djupedal, administrerende direktør	0	1 733 461	488 536	154 375	2 376 372
Knut Georg Arnø, direktør Økonomi og Finans	0	1 331 054	137 241	38 166	1 506 461
Petter Justnes, direktør Salg og Marked	0	1 008 506	113 362	42 410	1 164 278
Per Strand, direktør Skadebehandling	0	957 804	102 361	38 116	1 098 281
Bjørn Araldsen, direktør Produkt og UW	0	1 014 985	118 498	42 410	1 175 893
Tor Ivar Lykseth, direktør IT og Digitalisering	0	940 973	113 988	13 404	1 068 365
Styret					
Ole Laurits Lønnum, leder	128 000	0	0	0	128 000
Kristian Håvard Sævik, nestleder	86 200	0	0	0	86 200
Inge Fjalestad	77 800	0	0	0	77 800
Jon Martin Østby	89 000	0	0	0	89 000
Lars Martin Lunde	77 800	0	0	0	77 800
Christopher Nysæter	91 800	0	0	0	91 800
Kjerstin Fyllingen	77 800	0	0	0	77 800
Linda Stubsjøen, ansattrepresentant	80 600	0	0	0	80 600
Samlet godtgjørelse	709 000	6 986 783	1 073 986	328 881	9 098 650

2016

Tall i kroner	Honorar	Lønn	Pensjons-kostnader	Annen godtgjørelse	Samlet godtgjørelse
Ledende ansatte					
Håvard Jens Djupedal, administrerende direktør	0	1 650 932	467 938	160 943	2 279 813
Knut Georg Arnø, direktør Økonomi og Finans (fra aug.)	0	530 301	59 711	26 325	616 337
Petter Justnes, direktør Salg og Marked	0	956 869	109 624	50 631	1 117 124
Per Strand, direktør Skadebehandling	0	888 273	98 016	38 897	1 025 186
Bjørn Araldsen, direktør Produkt og UW	0	961 516	115 104	46 537	1 123 157
Tor Ivar Lykseth, direktør IT og Digitalisering (fra aug.)	0	410 417	49 693	5 490	465 600
Styret					
Ole Laurits Lønnum, leder	125 100	0	0	0	125 100
Kristian Håvard Sævik, nestleder	84 000	0	0	0	84 000
Inge Fjalestad	78 600	0	0	0	78 600
Jon Martin Østby	86 700	0	0	0	86 700
Lars Martin Lunde	78 600	0	0	0	78 600
Christopher Nysæter	89 400	0	0	0	89 400
Kjerstin Fyllingen	75 900	0	0	0	75 900
Jan Erik Størvold, ansattrepresentant	73 200	0	0	0	73 200
Samlet godtgjørelse	691 500	5 398 308	900 086	328 823	7 318 717

Ved opphør av ansettelsesforholdet til administrerende direktør og direktør økonomi og finans, er det avtalt rett til 9 måneders etterlønn. Basis er ordinær lønn. Det er ellers ikke inngått avtaler om bonusordninger, opsjonsrettigheter, opsjonsprogrammer eller lignende for ledende ansatte eller medlemmer i styre og kontrollkomite. Det er heller ikke gitt lån eller stilt sikkerhet for ledende ansatte eller styre.

Selskapet har etablert pensjonsordning som oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon. Alle ansatte har innskuddspensjon, der forpliktelsen dekkes over driften og kostnadsføres løpende. Selskapet har AFP-ordning.

20. ANTALL ANSATTE

	2017	2016
Antall ansatte pr. 31.12	61	50
Antall årsverk	55,5	47

21. SALGSKOSTNADER

Tall i tusen kroner	2017	2016
Personalkostnader	16 881	12 634
Agentprovisjoner	26 383	18 385
Øvrige kostnader	2 708	10 887
Sum salgskostnader	45 971	41 906

22. DRIFTSKOSTNADER

Tall i tusen kroner	2017	2016
Personalkostnader	45 508	36 672
Avskrivninger	5 399	4 798
Andre driftskostnader	21 694	15 799
Agentprovisjoner	26 383	18 385
Mottatte provisjoner	-42 945	-31 427
Sum driftskostnader	56 040	44 228

23. REVISJONSHONORARER

Tall i tusen kroner	2017	2016
Lovpålagt revisjon	619	594
Andre tjenester utenfor revisjonen	0	224
Sum	619	818

Til generalforsamlingen i Landbruksforsikring AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Landbruksforsikring AS' årsregnskap som viser et overskudd på kr 26 461 tusen. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen.

Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

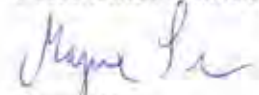
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo 22. februar 2018
PricewaterhouseCoopers AS

Magne Sem
Statsautorisert revisor

Landbruksforsikring
– bondens eget forsikringselskap

Landbruksforsikring AS, Karl Johans gate 41 A, Postboks 1897 Vika, 0124 Oslo

Telefon: 05263 • E-post: post@landbruksforsikring.no

www.landbruksforsikring.no